

„A barlangok a művészetekben” konferencia

A konferencia megnyitására a KTM részéről Miniszter urat kérték fel, helyette dr. Szili Katalin politikai államtitkár asszony küldte el írásban üdvözlését:

Tisztelt Konferencia!

Miniszter úr szabadsága miatt nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy mind a Minisztérium, mind a magam nevében helyette üdvözlöm Önöket e rendkívül érdekes, és témájában különleges, színes programsorozat megkezdése alkalmából.

E változatos, élményt adó konferencia mint magánembernek is felkeltette érdeklődésemet, s ezért különösen fájlalom, hogy halaszthatatlan hivatalos elfoglaltságaim miatt nem lehetek személyesen Önök között, s csak így, közvetve üdvözölhetem a konferencia valamennyi résztvevőjét.

Kitűnő ötlet volt, hogy nem hagyták veszni a Világkiállításra született gondolatot, s attól függetlenül megszervezték a barlangok-ihlette művészi megnyilvánulások, produktumok seregszemléjét, stílszerűen a Baradla-Domica Világörökség színhelyéhez kapcsolódva.

Ez a konferencia érdekes előadásával, a színes, esztétikai élményt adó művészi alkotásokkal jól felhívja a figyelmet a természet e különleges szépségű alkotásaira, a barlangokra. E figyelem-felkeltés reméljük, a természet e párhuzamos csodáinak védelmét is jól fogja szolgálni.

A barlang sejtelmes, izgalmas világa, mióta ember él, foglalkoztatta fantáziáját, s nem csak búvó- és lakóhelyül használta, de megtermékenyítette képzeletvilágát. Ebből sarjadtak a történelem előtti barlangábrázolások, ez szűrődött át a folklórba, a mondákba, mesébe, irodalomba, zenébe, és a képzőművészetekbe.

A titokzatos szépség rejtelme meghatotta, elbűvölte az embereket, serkentve képzeletét, majd felkeltve kutatóvágyát. S hiába múltak el évezredek első barlangélményeink óta, ha napjainkban leereszkedünk egy barlangba, ugyanazt az elfogódottságot érezzük, mint őseink.

E konferencia, amely csokorba gyűjti a barlangokhoz kapcsolódó tudományt és a művészeteket, ismereteket és esztétikai élvezetet ad egyaránt, kívánom, adjon maradandó szellemi és érzelmi élményeket Mindannyiuknak.

Xenochorin

A konferencia gondolata még a Világkiállítás előkészítéséhez kapcsolódóan született meg, egy nagy barlangtani program részeként. A kiállítás elmaradása után a javaslatot az Idegenforgalmi Hivatal támogatásra méltónak ítélte. A tervezet készítői a konferenciával a mindenki számára érezhető és érzékelhető művészet segítségével szeretnék a barlangokra, mint a természet különleges értékére felhívni a figyelmet. A gondolat a Magyarországon 1989-ben megrendezett X. Nemzetközi Barlangtani Világkongresszus alkalmából megrendezett barlangfestmény kiállítás sikerén alapult, de azt most a művészetek különböző ágaiban, s egy-egy művész munkásságában milyen jelentőséggel bír.

Nem mindenki számára ismert, sőt a kutatók sem gyakran foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a barlang milyen gyakran jelenik meg a művészetek különböző ágaiban, s egy-egy művész munkásságában milyen jelentőséggel bír.

Különösen a romantika korában írók és festők egyaránt gyakran fordultak a barlangtéma felé. Hazai festészetünk ki-

emelkedő egyéniségei számos esetben készítették barlangábrázolásokat, s még gyakrabban használták a barlangot a tájbrázoláshoz. Különösen kedvelt volt a barlangbejárat, mely keretként emelte ki a háttér tájjelenetét. (Markó Károly, Barabás Miklós, Sándy Gyula, Keleti Gusztáv, Hány Gyula, Paur Géza). Természetesen a fotózás elterjedésével a barlangok képi ábrázolása háttérbe szorult, de e folyamat eredményeként kialakult a barlangfotózás művészete, mely megintcsak értékes művek születéséhez vezetett.

A barlang világa már a népmondákra hatást gyakorolt, hiszen a népek magyarázat kellett a barlangok és a cseppkövek kialakulására. Az írók a barlangokra mint színhelyre építettek (Jókai számtalan művében, Josika Miklós, Verne stb.) amely menedéket, menekvést nyújtott, ahová el lehetett rejtőzni a világ szeme elől. A költőket legtöbbit a barlang gyönyörködtette, s a barlang láttán fejet hajtottak a természet alkotó ereje előtt.

A barlang a zeneművészetben is megjelenik, közel ötven zenemű született konkrét barlang ihletésére.

A konferencia a teljesség igénye nélkül csak figyelemfelkeltő szándékkal kívánt a különböző művészeti ágak eredményeiből néhány jelentősebbet bemutatni, érdekeltté tenni a néprajzosokat, művészettörténészeket, zenészeket a téma kutatásába, s az alkotások bemutatásával (kiállítások, koncert, vers és próza előadásával) gyönyörködtetni a Világörökség részévé nyilvánított térségbe érkező embereket. A konferencián 12 országból mintegy 40 fő vett részt, s a kiállítások egész nyáron megtekinthető lesznek.

Székely Kinga

Hulladéklerakó épül Karcagon

A hulladékkezelés Karcagon is sok gondot okoz. A jelenlegi szeméttelep elavult, korszerűtlen, környezetet szennyező, ráadásul hamarosan megtelik. A városi önkormányzat évek óta pályázik állami pénzekre, hogy építsen egy korszerű, a természetet kevésbé szennyező új hulladéklerakót.

A munkát siker koronázta, a karcagi önkormányzat 110 millió forintot nyert el az állami céltámogatási keretből, a teljes kivitelezési költség 40 százalékát. A városnak a hiányzó 60 százalékot kell előteremtenie. Kínálkoznak a lehetőségek

a hitelfelvételtől a külföldi vagy a hazai tőke bevonásán keresztül egészen addig, hogy az önkormányzat saját erejéből építi meg a lerakót.

Ez utóbbira látszik a legkevesebb esély. Az önkormányzatnak eltökélt szándéka, hogy megépítse a korszerű szeméttelérakót, s egyúttal az előrevetítse a városi szemétkelés, hulladékgyűjtés teljes átszervezését.

Karcagon is a szelektív hulladékgyűjtés irányába akarnak elmozdulni. Az önkormányzat még ebben a hónapban foglalkozik ezzel a kérdéssel, s a hiányzó 60 százalék előteremtésével.

Már idén megkezdődnek az előkészítő munkálatok, elkezdik a karcagi hulladéklerakó építését, s két esztendő alatt akarják befejezni a létesítményt.